

Súd: Okresný súd Banská Bystrica
Spisová značka: 7C/127/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6111211394
Dátum vydania rozhodnutia: 03. 06. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mária Kováčiková
ECLI: ECLI:SK:OSBB:2021:6111211394.10

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Banská Bystrica, v konaní pred sudkyňou JUDr. Máriou Kováčikovou, v právnej veci žalobcu BLUECUBE, s.r.o., so sídlom Dvořákovo nábrežie 8/A, Bratislava, IČO: 44 079 583, v konaní zast. JUDr. Felixom Neupauerom, advokátom AK FELIX NEUPAUER & PARTNERS, so sídlom Dvořákovo nábrežie 8/A, Bratislava, proti žalovanému 1/ Stredoslovenská vodárenská spoločnosť, a.s., so sídlom Partizánska cesta 5, Banská Bystrica, IČO: 36 056 006, v konaní zast. JUDr. Ing. Bernardom Pekárom, PhD., advokátom AK Kukučínova 24, Banská Bystrica, 2/ Stredoslovenská vodárenská prevádzková spoločnosť, a.s., so sídlom Partizánska cesta 5, Banská Bystrica, IČO: 36 644 030, v konaní zast. KOVAL & spol., advokátska kancelária, s.r.o., Komenského 3, Banská Bystrica, IČO: 36 648 892, o náhradu majetkovej ujmy, takto

rozhodol:

Súd návrh žalobcu v celom rozsahu **z a m i e t a**.

Žalovaní 1/, 2/ **m a j ú n á r o k** na náhradu trov konania voči žalobcovi v rozsahu 100 %, ktoré je žalobca povinný žalovaným 1/, 2/ zaplatiť v lehote 3 dní od nadobudnutia právoplatnosti uznesenia, ktorým súd rozhodne o ich výške.

O výške náhrady trov konania súd rozhodne po právoplatnosti tohto rozhodnutia samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca sa podanou žalobou domáha náhrady majetkovej ujmy vzniknutej za obdobie od 01. 05. 2004 do 12. 05. 2010 spolu s úrokmi z omeškania vo výške 9 % ročne z dlžnej sumy odo dňa nasledujúceho po doručení žaloby žalovaným až do úplného zaplatenia. Zároveň sa žalobca domáha vydania medzitýmneho rozsudku tak, aby súd určil, že nárok žalobcu proti žalovaným o náhradu majetkovej ujmy za obdobie od 01. 05. 2004 do 12. 05. 2010 s príslušenstvom je opodstatnený.

2. Žalobca žalobu odôvodnil tým, že rozhodnutím bývalého Okresného národného výboru vo Zvolene, odboru poľnohospodárstva, lesného a vodného hospodárstva, sp. zn. OPLVH-vod. 2441/406/88-452 zo dňa 15. 10. 1988, rozhodnutím Obvodného úradu životného prostredia v Banskej Bystrici, oddelenia štátnej vodnej správy a ochrany ovzdušia, sp. zn.: ŽP 6061.2/190/95-Dš. zo dňa 08. 03. 1996 a následnými alebo súvisiacimi rozhodnutiami príslušných vodohospodárskych orgánov podľa § 4 ods. 2 písm. a/ zákona SNR č. 138/1973 Zb. o štátnej správe vo vodnom hospodárstve v znení neskorších predpisov a § 4 zákona SNR č. 595/1990 Zb. o štátnej správe pre životné prostredie v súlade s § 19 zákona č. 138/1973 Zb. o vodách v znení zákona č. 238/1993 Z.z., § 14 zákona SNR č. 135/1974 Zb. a ustanoveniami zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní boli vo vodoprávnom konaní určené a vymedzené pásma hygienickej ochrany vodných zdrojov na ochranu výdatnosti, akosti a zdravotnej nezávadnosti vodných zdrojov Podzámčok - Dobrá Niva, Horedolinie, Podžiar, Vladárka a stanovené

záväzné podmienky pre spôsob hospodárskeho využitia vymedzených pásiem hygienickej ochrany. Týmito rozhodnutiami došlo k obmedzeniu hospodárenia na pozemkoch, ktorých v uvedenom období boli nájomcami a vlastníkmi Poľnohospodárske družstvo Dobrá Niva so sídlom Námestie SNP 217/2, Dobrá Niva, IČO: 00 209 716 (ďalej ako Družstvo 1), družstvo PD Dobrá Niva, a.s., so sídlom Námestie SNP 217/2, Dobrá Niva, IČO: 36 661 562 (ďalej ako Družstvo 2) a poľnohospodárska spoločnosť AGRO - PONIKY, s.r.o., so sídlom Družstevná 376, Poniky, 976 33, IČO: 36 618 802 (ďalej ako Družstvo 3). Družstvo 1 bolo vlastníkom pohľadávky spolu s príslušenstvom, ktorá vznikla z titulu nároku na úhradu majetkovej ujmy za obdobie od 01. 05. 2004 do 27. 08. 2004 z dôvodu obmedzenia hospodárenia na Družstvom 1 užívaných pozemkoch v ochranných pásmach vodárenských zdrojov, Družstvo 2 bolo vlastníkom pohľadávky spolu s príslušenstvom, ktorá vznikla z titulu nároku na úhradu majetkovej ujmy za obdobie od 01. 09. 2006 do 12. 05. 2010 z dôvodu obmedzenia hospodárenia na Družstvom 2 užívaných pozemkoch v ochranných pásmach vodárenských zdrojov a Družstvo 3 bolo vlastníkom pohľadávky spolu s príslušenstvom, ktorá vznikla z titulu nároku na úhradu majetkovej ujmy od 01. 05. 2004 do 12. 05. 2010 z dôvodu obmedzenia hospodárenia na Družstvom 3 užívaných pozemkoch v ochranných pásmach vodárenských zdrojov a všetky tri družstvá v zmysle starého vodného zákona a nového vodného zákona.

3. Družstvo 1 ako postupca postúpilo časť pohľadávky Zmluvou o postúpení pohľadávky zo dňa 28. 08. 2006 na OOS, spol. s r.o., so sídlom Tulipánová 17, Malá Ida, IČO: 36 174 262 ako postupníka, ktorá následne postúpila pohľadávku Zmluvou o postúpení pohľadávky zo dňa 28. 09. 2009 na žalobcu a tak sa žalobca stal vlastníkom pohľadávky vzniknutej Družstvu 1.

4. Družstvo 2 ako postupca postúpilo časť pohľadávky Zmluvou o postúpení pohľadávky zo dňa 28. 05. 2010 na žalobcu a žalobca sa tak stal vlastníkom pohľadávky vzniknutej Družstvu 2.

5. Družstvo 3 ako postupca postúpilo časť pohľadávky Zmluvou o postúpení pohľadávky zo dňa 28. 05. 2010 na žalobcu a žalobca sa tak stal vlastníkom pohľadávky vzniknutej Družstvu 3.

6. Družstvo 1 bolo v predmetnom žalovanom období oprávneným nájomcom, resp. vlastníkom pozemkov nachádzajúcich sa v kat. území J. B., C. I., J., X., L., X., U., X. I..

7. Družstvo 2 bolo v žalovanom období oprávneným nájomcom, resp. vlastníkom pozemkov nachádzajúcich sa v kat. území J. B., C. I., J., X., L., X., U., X. I..

8. Družstvo 3 bolo v žalovanom období oprávneným nájomcom, resp. vlastníkom pozemkov nachádzajúcich sa v kat. území L., J., L., U. L., T., C., Č., Č., V..

9. V dôsledku vyhlásenia ochranných pásiem vodárenských zdrojov došlo tak k obmedzeniu hospodárenia Družstva 1, Družstva 2 a Družstva 3 a to na základe dodržiavania obmedzujúcich opatrení stanovených rozhodnutiami, ako i zákonných a iných obmedzení obhospodarovania. Družstvá ako oprávnení nájomcovia nemohli plne realizovať všetky intenzifikačné opatrenia smerujúce k zvýšeniu produkcie. V dôsledku dodržiavania obmedzujúcich opatrení, družstvá každoročne vykazovali znižovanie úžitkovosti chovu dobytka, zníženie produktivity práce, efektívnosti výroby, znižovanie kvality mlieka a mäsa. Družstvám tak vznikla majetková ujma v súvislosti s dodržiavaním obmedzujúceho režimu v ochranných pásmach vodárenského zdroja, pričom majetková ujmy predstavuje zníženie hospodárskeho výsledku a majetku družstiev ako poľnohospodárskych subjektov hospodáriacich na poľnohospodárskom pôdnom fonde. Táto majetková ujma pôsobí ako následok obmedzeného hospodárenia a je ju možné po znaleckom dokazovaní vyjadriť v peniazoch. Celková výška majetkovej ujmy žalobcu za rozhodujúce obdobie v rastlinnej a živočíšnej výrobe podľa odhadu predstavuje sumu 2 440 000 Eur.

10. Žalovaní 1/, 2/ sú určení ako povinné subjekty na uhradenie majetkových ujmy vzniknutých z obmedzenia hospodárenia v ochranných pásmach, nakoľko v uplatňovanom období boli odberateľmi vody z uvedených zdrojov.

11. Žalobca aktívnu legitímáciu odvodil od postavenia nájomcu s poukazom na legislatívnu skratku uvedenú v § 30 ods. 2 Vodného zákona, ktorá za vlastníka označuje aj nájomcu a nárok uplatnil v zmysle § 32 ods. 6 Vodného zákona, podľa ktorého za preukázané obmedzenie užívania pozemkov

v ochranných pásmach vodárenských zdrojov patrí vlastníkovi pozemkov náhrada majetkovej ujmy v primeranom a preukázateľnom rozsahu, ktorú je povinný poskytnúť na jeho žiadosť ten, kto odoberá vodu alebo ten, kto žiada o povolenie na odber vody z vodárenského zdroja; pri vodárenskej nádrži vlastník alebo stavebník vodnej stavby slúžiacej na vzdúvanie vody vo vodárenskej nádrži. Majetkovú ujmu možno uhradiť na základe dohody o určení výšky za ročné, príp. dlhšie obdobie alebo dohody o jednorázovej náhrade. Ak sa nedosiahne dohoda, výška majetkovej ujmy sa určí na základe znaleckého posudku podľa osobitného predpisu. Z tohto vyplýva, že v ustanovení § 30 ods. 2 Vodného zákona je konštituovaná legislatívna skratka, v zmysle ktorej sa za vlastníka pozemkov považuje nielen ich vlastník, ale aj ich správca alebo nájomca.

11.1 V tejto súvislosti poukázal na čl. 13 ods. 1 Legislatívnych pravidiel tvorby zákonov schválených uznesením Národnej rady SR č. 519 zo dňa 18. 12. 1996 zverejnených v Zbierke zákonov pod č. 19/1997 Z.z., jednotnú legislatívnu techniku tvorby zákonov obsahujú legislatívno-technické pokyny, ktoré sú uvedené v prílohe č. 2. Na základe tejto prílohy je jedným z legislatívno-technických pokynov aj legislatívna skratka, ktorú možno použiť len tam, kde má svoje opodstatnenie, najmä vtedy, keď sa slová, ktoré má skratka nahradiť, opakujú v texte viac ráz. Treba ju zaradiť na také miesto, kde sa skracované slová použijú prvý raz a to slovami „(ďalej len“...“). Legislatívna skratka musí byť výstižná a treba ju dôsledne používať v celom ďalšom texte zákona. Žalobca sa teda domnieva, že náhrada majetkovej ujmy v zmysle Starého zákona, ako aj Vodného zákona, prislúcha nielen vlastníkovi pozemkov, ale aj nájomcom.

12. Žalobca z dôvodu hospodárnosti navrhol vydať medzitimny rozsudok v zmysle § 152 ods. 2 O.s.p., ktorým žiadal rozhodnúť o tom, že žalovaná majetková ujma vznikla, žalobca je oprávnený subjekt a žalovaní sú povinnými subjektmi na zaplatenie majetkovej ujmy za žalované obdobie. Zároveň tunajšiemu súdu predložil rozhodnutie Krajského súdu v Nitre, č.k. 9Co/296/2013, ktorý rozhodol po odvolaní proti rozsudku Okresného súdu Nitra, č.k. 12C/64/2008, pričom Krajský súd v Nitre sa stotožnil s argumentáciou právneho zástupcu žalobcu čo sa týka používania skratky v zákone č. 364/2004. Vydanie medzitimneho rozsudku považuje právny zástupca žalobcu za najrýchlejšie riešenie ako vysporiadať právny základ, keďže medzitimny rozsudok rieši celé žalované obdobie, v rámci ktorého je žalobca v časti nájomcom pozemkov a v rámci odvolacieho konania je v právomoci krajského súdu preskúmať túto legislatívnu skratku. Medzitimny rozsudok môže byť vydaný len ako pozitívny a v konaní právny zástupca žalobcu navrhol vydanie medzitimneho rozsudku v pozitívnom zmysle v rámci celého žalovaného obdobia. Zároveň právny zástupca žalobcu uviedol, že žalobca je spoluvlastníkom zo všetkých parciel len parcely reg. E 887/1, kat. územie J. B., LV č. XXXX v 1/2, parcely reg. E 3289, kat. územie J. B., LV č. XXXX v 1/4, parcely reg. E 3899 a parcely reg. E 3906, kat. územie J. B., LV č. XXXX v podiele 1/8. Čo sa týka ostatných pozemkov, žalobca je len ich nájomcom.

13. V písomnom vyjadrení zo dňa 10. 11. 2015 právny zástupca žalobcu uviedol, že právna problematika majetkovej ujmy, ktorej zaplatenia sa žalobca domáha od žalovaných bola za obdobie od 01. 05. 2004 do 30. 06. 2004 upravená v zákone č. 184/2002 Z.z. o vodách (ďalej len Starý vodný zákon) a za obdobie od 01. 07. 2004 do 12. 05. 2010 upravená v zákone č. 364/2004 Z.z. o vodách (ďalej len Vodný zákon). V zmysle § 28 ods. 6 Starého vodného zákona, za obmedzenie hospodárenia na pozemkoch v ochranných pásmach vodárenských zdrojov patrí vlastníkovi pozemkov náhrada majetkovej ujmy. Postup úhrady majetkovej ujmy ustanovuje osobitný predpis. V ustanovení § 26 ods. 2 Starého vodného zákona bola konštituovaná legislatívna skratka, v zmysle ktorej sa za vlastníka pozemkov považuje nielen ich vlastník, ale aj ich správca alebo nájomca.

14. Žalovaný 1/ so žalobou nesúhlasil a v písomnom vyjadrení zo dňa 21. 09. 2015 uviedol, že podľa § 32 ods. 6 zákona č. 364/2004 Z.z. o vodách, za preukázané obmedzenie užívania pozemkov v ochranných pásmach vodárenských zdrojov patrí vlastníkovi pozemkov náhrada majetkovej ujmy v primeranom a preukázateľnom rozsahu, ktorú je povinný poskytnúť na jeho žiadosť ten, kto odoberá vodu alebo ten, kto žiada o povolenie na odber vody z vodárenského zdroja pri vodárenskej nádrži, vlastník alebo stavebník vodnej stavby slúžiacej na vzdúvanie vody vo vodárenskej nádrži. Zároveň žalovaný 1/ poukázal na tú skutočnosť, že vo vzťahu k žalovanému obdobiu, postupca pohľadávky Družstvo 3 nebolo vlastníkom žiadneho z pozemkov nachádzajúcich sa v ochrannom pásme, Družstvo 1/ bolo spoluvlastníkom pozemkov zapísaných v kat. území J. B. na LV č. XXXX ako parcely reg. E, parcela č. 887/1 o výmere 5 916 m² orná pôda v 1/2 až od 06. 11. 2008, zapísaných v kat. území J. B. na LV č. XXXX ako parcela reg. E, parcelné číslo 3289 o výmere 8 046 m² orná pôda v 1/4 až od

06. 11. 2008 a zapísaných v kat. území J. B. na LV č. XXXX ako parcela reg. E, parcelné číslo 3889 o výmere 2 344 m² orná pôda a parcela reg. E, parcelného čísla 3906 o výmere 1 581 m² orná pôda v 1/8 až od 06. 11. 2008. Vo vzťahu k Družstvu 2 žalobca nepredložil žiadne listy vlastníctva preukazujúce jeho vlastnícke právo k niektorému z pozemkov nachádzajúcich sa v ochrannom pásme a preto má žalovaný 1/ za to, že Družstvo 2 nie je vlastníkom žiadneho z týchto pozemkov. Taktiež žalobca nie je vo vzťahu k postúpeným pohľadávkam z Družstva 2 a z Družstva 3 osobou aktívne vecne legitimovanou na podanie takéhoto žalobného návrhu, nakoľko osobou aktívne vecne legitimovanou je v zmysle § 36 ods. 2 Vodného zákona jedine vlastník pozemku a v prípade, ak Družstvo 2 a Družstvo 3 neboli vlastníkami pozemkov v ochranných pásmach, nemohli právo na náhradu majetkovej ujmy postúpiť na žiadnu tretiu osobu, keďže im samým takáto náhrada v zmysle zákona neprislúchala. Vo vzťahu k Družstvu 1 si žalobca nárokuje náhradu majetkovej ujmy od 01. 06. 2006 do 12. 05. 2010 a v zmysle § 32 ods. 6 zákona č. 364/2004 Z.z. o vodách je zrejmé, že žalobca nie je osobou oprávnenou požadovať náhradu majetkovej ujmy a to do 05. 11. 2008 vrátane, nakoľko do tohto obdobia nebolo Družstvo 1 vlastníkom pozemkov, za ktoré žiada žalobca náhradu majetkovej ujmy. Zároveň žalovaný 1/ namietol uplynutie 2-ročnej premlčacej lehoty a to vo vzťahu ku Družstvu 1 za obdobie od 01. 05. 2004 do 27. 08. 2006, vo vzťahu k Družstvu 2 za obdobie od 01. 09. 2006 do 26. 05. 2009 a čiastočné premlčanie nároku aj vo vzťahu k Družstvu 3 za obdobie od 01. 09. 2004 do 26. 05. 2009 s poukazom na § 106 O.z.

15. Právna zástupkyňa žalovaného 1/ navrhla žalobu v celom rozsahu zamietnuť.

16. Žalovaný 2/ v písomnom vyjadrení zo dňa 04. 01. 2016 uviedol, že oprávneným subjektom na náhradu majetkovej ujmy v dôsledku vyhlásených ochranných pásiem vodárenských zdrojov je výlučne vlastník pozemkov a nestotožnil sa s tvrdením právneho zástupcu žalobcu, že legislatívna skratka v § 30 ods. 2 zákona č. 364/2004 Z.z. je paušálne použiteľná pre celý Vodný zákon, ale naopak, pri interpretácii § 32 ods. 6 je potrebné použiť reštriktívny výklad a za vlastníka považovať len vlastníka v zmysle občianskeho práva. Legislatívna skratka vlastníka nie je nepoužívaná systematicky v celom Vodnom zákone, o čom svedčí § 35 ods. 5 Vodného zákona, § 32 ods. 6 Vodného zákona a tento argument podporuje aj § 45 ods. 1 Vodného zákona, podľa ktorého má vlastník pozemku nového koryta právo na náhradu škody a je tak nepravdepodobné, že by zákonodarca pri tomto ustanovení myslel aj na nájomcu dotknutého pozemku, ktorý ho užíva iba dočasne a ktorého sa nemôže týkať možné vyvlastnenie pozemku vo verejnom záujme, keďže nájomca nemá k pozemku vlastnícke právo. Legislatívna skratka uvedená v § 30 ods. 2 Vodného zákona by tak bola aplikovateľná podľa tvrdenia žalobcu na každý pojem vlastník pozemku a tým by boli diskriminovaní ostatní užívatelia pôdy - oprávnený držiteľ pozemku, ktorý má v zásade rovnaké práva ako vlastník. Poukázal zároveň na rozsudok Okresného súdu Trenčín, č.k. 36Cb/90/2008 zo dňa 15. 10. 2012, ktorý bol potvrdený rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne, č.k. 27Cob/2/2013-686, rozsudok Okresného súdu Banská Bystrica, č.k. 20C/43/2010-525, ktorý bol potvrdený rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici, č.k. 17Co/1053/2013-632. Podľa žalovaného 2/, v tomto konaní nie je daná aktívna vecná legitímácia žalobcu na uplatnenie nároku, ktorý žalobca odvodzuje od svojho postavenia ako nájomcu pozemkov nachádzajúcich sa v ochrannom pásme vodárenského zdroja, čo je samo osebe dôvodom na zamietnutie žaloby v tejto časti. V danom prípade prichádza do úvahy aktívna vecná legitímácia žalobcu na náhradu majetkovej ujmy len vo vzťahu k parc. reg. E, parcelné číslo 887/1, kat. územie J. B., LV č. XXXX, parc. reg. E, parcelné číslo 3289, kat. územie J. B., LV č. XXXX a parc. reg. E, parcelné číslo 3899 a 3906, kat. územie J. B., LV č. XXXX a to len odo dňa 06. 11. 2008.

17. Právna zástupkyňa žalovaného 2/ k vydaniu medzitýmneho rozsudku uviedla, že ak by mal byť výklad právneho zástupcu žalobcu správny, tak by došlo k tomu, že by išlo o duplicitne uplatnené nároky na náhradu majetkovej ujmy, čo podľa jej názoru nebolo úmyslom zákonodarcu. Úmyslom zákonodarcu bolo chrániť práva vlastníka poľnohospodárskeho pozemku.

18. Podľa § 1 ods. 1 písm. a/, b/, c/ zákona o vodách v znení účinnom do 14. 01. 2015, zákon vytvára podmienky na všestrannú ochranu vôd vrátane vodných ekosystémov a od vôd priamo závislých ekosystémov v krajine, zachovanie alebo zlepšenie stavu vôd, účelné, hospodárne a trvalo udržateľné využívanie vôd.

19. Podľa § 3 ods. 4 zákona o vodách, podzemné vody sú prednostne určené na zásobovanie obyvateľstva pitnou vodou a na účely, na ktoré je použitie pitnej vody ustanovené osobitným predpisom. Iné použitie podzemných vôd je možné iba pri zachovaní ich prednostného určenia.

20. Podľa § 17 ods. 1 písm. a/ zákona o vodách, nakladanie s vodami je odber povrchových vôd a podzemných vôd na rôzne účely jej použitia.

21. Podľa § 17 ods. 2 zákona o vodách, ten, kto nakladá s vodami, je povinný dbať o ich ochranu, vynakladať potrebné úsilie na zlepšovanie ich stavu a zabezpečovať ich hospodárne a účelné využívanie podľa podmienok a požiadaviek tohto zákona a dbať tiež na to, aby neboli porušované práva iných a záujmy chránené osobitnými predpismi je povinný dbať aj na ochranu vodných pomerov a na ochranu vodných stavieb.

22. Podľa § 30 ods. 1 zákona o vodách, ten, kto vykonáva činnosť, ktorá môže ovplyvniť stav povrchových vôd a podzemných vôd a vodných pomerov, je povinný vynaložiť potrebné úsilie na ich uchovanie a ochranu.

23. Podľa § 30 ods. 2 zákona č. 364/2004 Z.z. o vodách, v znení účinnom do 14. 01. 2015, vlastník, správca alebo nájomca (ďalej len vlastník) poľnohospodárskych pozemkov a lesných pozemkov je povinný ich obhospodarovať takým spôsobom, ktorý nielen zachová vhodné podmienky na výskyt vôd, ale aj napomáha zlepšovanie vodných pomerov, je povinný najmä zabráňovať škodlivým zmenám odtokových pomerov, splavovaniu pôdy a dbať o udržiavanie pôdnej vody a o zlepšenie retenčnej schopnosti územia.

24. Podľa § 32 ods. 1 zákona o vodách, na ochranu výdatnosti, kvality a zdravotnej bezchybnosti vody vodárenských zdrojov, ktoré sa využívajú, orgán štátnej vodnej správy určí ochranné pásma na základe posudku orgánu na ochranu zdravia. Určené ochranné pásma sú súčasne pásmami hygienickej ochrany podľa osobitného predpisu.

25. Podľa § 32 ods. 5 zákona o vodách, rozhodnutím o určení ochranných pásiem vodárenského zdroja sa určia ich hranice a spôsob ochrany, najmä zákazy alebo obmedzenia činnosti, ktoré poškodzujú alebo ohrozujú množstvo a kvalitu vody alebo zdravotnú bezchybnosť vody vodárenského zdroja, ako aj technické úpravy na ochranu vodárenského zdroja a iné opatrenia, ktoré sa majú v ochrannom pásme vykonať. Práva a povinnosti vyplývajúce z rozhodnutí o určení ochranných pásiem vodárenského zdroja prechádzajú na ďalšieho nadobúdateľa alebo užívateľa majetku, s ktorým sú tieto práva a povinnosti spojené.

26. Podľa § 32 ods. 6 zákona č. 364/2004 Z.z. v znení účinnom do 14. 05. 2015, za preukázané obmedzenie užívania pozemkov v ochranných pásmach vodárenských zdrojov patrí vlastníkovi pozemkov náhrada majetkovej ujmy v primeranom a preukázateľnom rozsahu, ktorú je povinný poskytnúť na jeho žiadosť ten, kto odoberá vodu alebo ten, kto žiada o povolenie na odber vody z vodárenského zdroja; pri vodárenskej nádrži vlastník alebo stavebník vodnej stavby slúžiacej na vzdúvanie vody vo vodárenskej nádrži. Majetkovú ujmu možno uhradiť na základe dohody o určení výšky za ročné, príp. dlhšie obdobie alebo dohody o jednorázovej náhrade. Ak sa nedosiahne dohoda, výška majetkovej ujmy sa určí na základe znaleckého posudku podľa osobitného predpisu. Pozemky v ochrannom pásme 1. stupňa možno vo verejnom záujme vyvlastniť.

27. Podľa § 32 ods. 8 Zákona o vodách, v sporoch o náhradu majetkovej ujmy a o znášaní nákladov spojených s technickými úpravami rozhoduje súd.

28. V ustanovení § 32 ods. 6 tak priznáva zákon o vodách v znení účinnom do 14. 01. 2015 za preukázané obmedzenie užívania pozemkov v ochranných pásmach vodárenských zdrojov vlastníkovi pozemkov náhradu majetkovej ujmy v primeranom a preukázateľnom rozsahu, ktorú bol povinný poskytnúť na jeho žiadosť ten, kto odoberá vodu alebo ten, kto žiada o povolenie na odber vody z vodárenského zdroja.

29. Podrobnosti obsahu žiadosti o úhradu náhrady za obmedzenie bežného obhospodarovania pozemku a o spôsobe výpočtu náhrady v období od 01. 10. 2005 do 01. 02. 2014 upravovalo Nariadenie vlády č. 438/2005 Z.z., na ktoré zákon o vodách v § 32 ods. 6 odkazoval. Podľa § 1 ods. 1, ods. 2 písm. a/, b/, c/ tohto nariadenia, musel žiadateľ o náhradu za obmedzenie bežného obhospodarovania pozemkov správne označiť osobu oprávnenú, druhy pozemkov, ktorých sa náhrada týka spolu s výmerou

pozemkov, vypočítať výšku náhrady za obmedzenie bežného obhospodarovania a žiadosť musela byť odôvodnená. Prílohou žiadosti mal byť doklad o vlastníctve pozemku nie starší ako 3 mesiace, identifikácia parciel údajmi podľa osobitného predpisu, ak vlastnícke právo k nehnuteľnosti nebolo zapísané na liste vlastníctva a bolo potrebné priložiť aj doklad oprávňujúci žiadateľa na podanie žiadosti, najmä písomné splnomocnenie spoluvlastníkov pozemku s úradne osvedčenými podpismi pre osobu oprávnenú na uplatnenie nároku na náhradu.

30. S účinnosťou od 15. 01. 2015 došlo zákonom č. 409/2014 Z.z. k zmene ustanovenia § 30 ods. 2 zákona o vodách tak, že sa vypustili slová „(ďalej len vlastník)“ a doplnil sa aj ods. 6 § 32 vodného zákona o ďalšiu vetu: „Pri určovaní výšky majetkovej ujmy dohodou alebo znaleckým posudkom sa musí táto náhrada vlastníkovi poľnohospodárskych pozemkov a lesných pozemkov znížiť o podiel nákladov, ktoré súvisia s obhospodarovaním týchto pozemkov podľa § 30 ods. 2 a 3“.

31. Tunajší súd v danom prípade nemal sporné, že žalobca sa podaným návrhom domáha náhrady majetkovej ujmy podľa § 32 ods. 6 zákona č. 364/2004 za obdobie od 01. 05. 2004 do 27. 08. 2006 ako právny nástupca Družstva 1, za obdobie od 01. 09. 2006 do 12. 05. 2010 ako právny nástupca Družstva 2 a za obdobie od 01. 05. 2004 do 12. 05. 2010 ako právny nástupca Družstva 3 za obmedzenie hospodárenia na pozemkoch v dôsledku vyhlásenia ochranných pásiem vodárenských zdrojov a to jednak ako nájomca a jednak ako spoluvlastník. V konaní mal súd preukázané, že právni predchodcovia žalobcu boli do 06. 11. 2008 len nájomcami pozemkov a od 06. 11. 2008 len Družstvo 3 bolo spoluvlastníkom pozemkov nachádzajúcich sa v kat. území J. B., zapísaných na LV č. XXXX ako parc. reg. E, parcelné číslo 887/1 o výmere 5916 m² orná pôda v podiele 1/2, na LV č. XXXX ako parc. reg. E, parcelné číslo 3289 o výmere 8046 m² orná pôda v 1/4 a na LV č. XXXX ako parc. reg. E, parcelné číslo 3889 o výmere 2344 m² orná pôda a parcely č. 3906 o výmere 1581 m² orná pôda v 1/8.

32. V konaní zostalo sporné, či náhrada majetkovej ujmy v zmysle § 32 ods. 6 zákona č. 364/2004 Z.z. v znení účinnom do 14. 01. 2015, ale aj v znení účinnom po 15. 01. 2015 prislúcha okrem vlastníka aj nájomcovi.

33. Tunajší súd v danom prípade rozhodol medzitémnym rozsudkom zo dňa 23. 02. 2016, č.k. 7C/127/2013-1365 tak, že nárok žalobcu je daný, ale len ako vlastníka, resp. spoluvlastníka pozemkov o náhradu nemajetkovej ujmy a nie tak, ako sa žalobca podaným návrhom domáhal. V konaní zostala tak sporná aktívna legitímácia žalobcu.

34. Proti medzitémnému rozsudku zo dňa 23. 02. 2016, č.k. 7C/127/2013-1365 podal odvolanie žalobca a Krajský súd v Banskej Bystrici rozsudkom zo dňa 26. 04. 2018, sp.zn. 15Co/200/2016-1456 medzitémny rozsudok tun. súdu potvrdil. Medzitémny rozsudok tun. súdu tak nadobudol právoplatnosť dňa 09.05.201.

35. Proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 26. 04. 018, sp.zn. 15Co/200/2016-1456 podal žalobca dovolanie.

35.1 Najvyšší súd SR Uznesením zo dňa 31. 07. 2019, sp.zn. 2 Cdo 280/2018-1539 dovolanie žalobcu odmietol.

36. V konaní bolo tak s konečnou platnosťou vyriešené, že nárok na náhradu majetkovej ujmy patrí výlučne len vlastníkovi, resp. spoluvlastníkovi pozemku a nie aj nájomcovi, pretože súd sa nestotožnil s tvrdením žalobcu, že nárok na náhradu majetkovej ujmy patrí aj nájomcovi s poukazom na tú skutočnosť, že náhrada majetkovej ujmy patriacej vlastníkovi bola upravená v § 28 ods. 6 zákona č. 184/2002 Z.z. o vodách účinného do 30. 06. 2004 a od 01. 07. 2004 bola upravená v § 32 ods. 6 zákona č. 364/2004 Z.z. o vodách, ktorým bol zákon č. 184/2002 Z.z. o vodách zrušený a zákon č. 364/2004 bol s účinnosťou od 15. 01. 2015 zmenený zákonom č. 409/2014 Z.z. a tak súčasné znenie zákona č. 364/2004 Z.z. potvrdzuje to, že náhrada majetkovej ujmy za obmedzenie užívania pozemkov v ochranných pásmach vodárenských zdrojov patrila aj za účinnosti zákona č. 364/2004 Z.z. v znení do 14. 01. 2015 iba vlastníkovi pozemkov a nie aj nájomcovi. V dôvodovej správe k zákonu č. 409/2014 Z.z. je pri bode 45 týkajúcom sa zmeny a doplnenia ustanovenia § 30 ods. 2 zákona o vodách uvedené, že „Zmena a doplnenie tohto ustanovenia vyplynula z aplikačnej praxe. Vypúšťa sa legislatívna skratka, čo umožňuje, aby orgán štátnej vodnej správy uložil vlastníkovi, správcovi

alebo nájomcovi poľnohospodárskych pozemkov alebo lesných pozemkov vykonať opatrenia v rámci všeobecných povinností na uchovanie a ochranu stavu povrchových vôd alebo podzemných vôd.“ Súd nepovažoval za správne tvrdenia žalobcu, že v danom prípade je žalobca aktívne legitimovaný na uplatnenie nároku na náhradu nemajetkovej ujmy v zmysle § 30 ods. 2 vodného zákona aj ako nájomca, pretože toto ustanovenie patrí k ustanoveniam vodného zákona upravujúcim všeobecné povinnosti na ochranu vodných pomerov a vodárenských zdrojov. K týmto všeobecným povinnostiam sú povinní nielen vlastníci poľnohospodárskych a lesných pozemkov, ale aj správcovia a nájomcovia poľnohospodárskych a lesných pozemkov. Z týchto všeobecných povinností nemožno bez právnej úpravy odvodiť právo žalobcu ako nájomcu na náhradu majetkovej ujmy, ktorá mu pri užívaní poľnohospodárskych pozemkov patriacich do ochranného pásma vodárenského zdroja môže vzniknúť. Vodný zákon ako špeciálny zákon žalobcovi právo na náhradu majetkovej ujmy nepriznáva. V tejto súvislosti je potrebné poukázať aj na Ústavu SR, ktorá v čl. 20 ods. 4 umožňuje nútené obmedzenie vlastníckeho práva v nevyhnutnej miere vo verejnom záujme na základe zákona a za primeranú náhradu. Z tohto článku ústavy vychádza aj zákon o vodách, ktorý vlastníčkovi pozemku priznáva právo na primeranú náhradu za nútené obmedzenie vlastníctva. Nájomnému vzťahu ústava ani zákon takúto ochranu neposkytuje.

37. Zákon o vodách v žiadnom zo svojich ustanovení nepriznáva nájomcovi právo na finančnú náhradu za obmedzenie užívania pozemkov v ochranných pásmach a zo zákona o vodách aktívna vecná legitimácia žalobcu na uplatnenie nároku, ktorý je predmetom konania nevyplýva. Súd sa tak nestotožnil ani s argumentáciou žalobcu o použití legislatívnej skratky uvedenej v § 30 ods. 2 zákona o vodách, pretože takto použitá skratka v tomto ustanovení sa vzťahuje len k povinnostiam, aby mohol zákonodarca dosiahnuť vynútenie plnenia povinností aj od správcov či nájomcov. Relatívne práva, t.j. práva odvodené od vlastníckeho práva (nájomné právo) sa musia prednostne vyporiadať na báze občianskeho práva a nie práva administratívneho. Tunajší súd preto v danom prípade medzitémym rozsudkom určil len, že nárok žalobcu je daný ako vlastníka, resp. spoluvlastníka pozemkov o náhradu nemajetkovej ujmy, nakoľko žalobca sa stal spoluvlastníkom len parciel nachádzajúcich sa v kat. území J. B. a to parcely reg. E 887/1 zapísanej na LV č. XXXX v podiele 1/2, parcely reg. E 3289 zapísanej na LV č. XX/XX v 1/4, parcely reg. E 3899 a parcely reg. E 3906 zapísanej na LV č. XXXX v podiele 1/8 a teda nárok žalobcu na náhradu majetkovej ujmy prichádza do úvahy len na základe tohto spoluvlastníckeho vzťahu.

38. Tunajší súd vytýčil termín pojednávania na deň 03. 06. 2021.

39. Právny zástupca žalobcu uviedol, že žalobca trvá na podanej žalobe a je si však vedomý, že v predmetnom spore bol vydaný už právoplatný medzitémny rozsudok, ktorý istým spôsobom obmedzil predmet sporu ohľadne aktívnej vecnej legitimácie. V zmysle predmetného súdneho rozhodnutia je nárok daný len v prípade, ak oprávneným subjektom je vlastníka, resp. spoluvlastníka pozemkov. Po tomto medzitémnom rozsudku súd vyšpecifikované pozemky, ktorých by sa predmet konania po tomto medzitémnom rozsudku týkal a sú to pozemky evidované na LV č. XXXX, XXXX H. XXXX, v rámci ktorých sú špecifikované aj parcely, ktorých spoluvlastníkom je spoločnosť PD Dobrá Niva, a.s. Tieto spoluvlastnícke podiely nadobudla táto spoločnosť na základe vkladu od 06. 11. 2008. Žalobca by sa tak zamerlal len na obdobie od 06. 11. 2008 do 12. 05. 2010 a za toto obdobie si uplatňuje majetkovú ujmu z titulu, že pôvodný majiteľ pohľadávok PD Dobrá Niva, a.s. bol spoluvlastníkom pozemkov, ktoré sa nachádzali v ochrannom pásme vodného zdroja. Žalobcovi sa nepodarilo zabezpečiť vypracovanie znaleckého posudku, aj keď zadával Poľnohospodárskej univerzite v Nitre niekoľko znaleckých posudkov v iných veciach. Vzhľadom na pandémiu sa vypracovanie posudkov predlžovalo a predlžovalo. Žalobca naďalej trvá na znaleckom dokazovaní v predmetnom spore a navrhuje, aby súd ustanovil znalca na určenie výšky majetkovej ujmy, ktorá vznikla v uvedených intenciách. Žalobca si nárok uplatňuje za obdobie od 06. 11. 2008 do 12. 05. 2010. Čo sa týka oznamovania žalovaným 1/, 2/ o postúpení pohľadávok, právny zástupca žalobcu uviedol, že k oznamovaniu došlo, ale na pojednávaní nemá k dispozícii doklady o preukázaní doručovania tohto postúpenia pohľadávok.

40. Právny zástupca žalovaného 1/ uviedol, že žalobcom uplatnený nárok považujú za nepreskúmateľný a nepreukázaný, pretože nie je zrejmé, aká časť tej majetkovej ujmy vo výške 4 440 000 Eur mala vzniknúť žalobcovi ako vlastníčkovi a aká časť tej ujmy mu mala vzniknúť ako nájomcovi a dnes to ozrejmené nebolo. Taktiež nebolo preukázané, na ktorých pozemkoch ujma vznikla a že vznikla práve v konkrétnej výške. Žalobca doteraz nepreukázal, či sa tieto pozemky skutočne aj nachádzajú v ochranných pásmach vodných zdrojov a či jeho právní predchodcovia tieto pozemky

skutočne v rozhodnom období aj užívali. Má za to, že nebola preukázaná ani príčinná súvislosť medzi obmedzeniami a medzi vznikom nemajetkovej ujmy a má za to, že nie sú splnené podmienky hypotézy právnej normy podľa § 32 ods. 2 Vodného zákona a taktiež, že samotná zmluva o postúpení pohľadávok uzatvorená medzi PD Dobrá Niva, a.s. a žalobcom je neurčitým a neplatným právnym úkonom, nakoľko v predmetnej zmluve o postúpení sa uvádza, že právny predchodca žalobcu postupuje na žalobcu pohľadávku za obdobie od 01. 09. 2006 do 12. 05. 2010, avšak právny predchodca žalobcu sa stal spoluvlastníkom až od 06. 11. 2008 a do tohto dátumu mu žiaden nárok vzniknúť nemohol. Zmluvu o postúpení pohľadávok preto považuje za nezrozumiteľnú a neurčitú, a teda absolútne neplatnú. Má za to, že žalobca si nesplnil ani povinnosť tvrdenia, ani povinnosť dôkaznú, a preto navrhol žalobu ako celok zamietnuť a žalovaným priznať nárok na náhradu trov konania.

41. Právny zástupca žalovaného 2/ uviedol, že sa v plnom rozsahu pridrižiava vyjadrenia právneho zástupcu žalovaného 1/. V predchádzajúcich písomných podaniach vzniesli námietku premlčania a má za to, že časť nároku žalobcu je premlčaná a súd by mal v danom prípade aplikovať 2-ročnú subjektívnu premlčaciu lehotu. Poukázal na skutočnosť, že žalobca okrem všeobecných formulácií, ktoré uvádza počas tohto konania, doposiaľ žiadnym spôsobom nepreukázal, ktoré obmedzenia uvedené v ním predložených rozhodnutiach vodohospodárskych orgánov, v akom rozsahu obmedzovali tieto rozhodnutia alebo obmedzenia na základe týchto rozhodnutí právnych predchodcov žalobcu pri obhospodarovaní daných pozemkov a tieto skutočnosti žiadnym relevantným spôsobom nepreukázal. Taktiež žalobca jednoznačným spôsobom neidentifikoval ani nepreukázal akúkoľvek ujmu v príčinnej súvislosti s obmedzením obhospodarovania daných nehnuteľností, na ktorých bolo vyhlásené ochranné pásmo vodárenského zdroja. Poukázal na § 32 ods. 6 Zákona o vodách, ktorý uvádza, že majetkovú ujmu možno uhradiť na základe dohody o určení výšky za ročné, príp. dlhšie obdobie alebo dohody o jednostrannej náhrade. Ak sa nedosiahne dohoda, výška majetkovej ujmy sa určí na základe znaleckého posudku. Predmetné konanie prebieha na tunajšom súde niekoľko rokov a výška majetkovej ujmy, ktorej náhrady sa žalobca domáha, nebola zo strany žalobcu doposiaľ žiadnym spôsobom preukázaná alebo bližšie špecifikovaná. Má za to, že zo strany žalobcu za toto obdobie mohlo dôjsť aspoň k nejakej bližšej špecifikácii ním uplatneného nároku, či už vyhotovením znaleckých posudkov alebo úplných vyjadrení. Pandémia COVID-19 mohla síce nejakým spôsobom obmedziť alebo sťažiť vypracovanie týchto znaleckých posudkov, avšak roky predtým tieto znalecké posudky mohli byť kľudne vyhotovené a súdu predložené. Má za to, že žalobca sa môže domáhať nároku na náhradu majetkovej ujmy výlučne z titulu postavenia vlastníka tak, ako to vyplýva z medzitýmneho rozsudku, avšak doposiaľ samotná výška majetkovej ujmy nebola žiadnym spôsobom špecifikovaná. Vzhľadom aj na uplatnenú námietku premlčania má za to, že súd by mal žalobu v celom rozsahu zamietnuť a žalovanému 2/ priznať nárok na náhradu trov konania v celom rozsahu.

42. Zo zmluvy o postúpení pohľadávky uzavretej v súlade s § 524 - § 530 Občianskeho zákonníka zo dňa 27. 08. 2006 vyplýva, že Poľnohospodárske družstvo Dobrá Niva, a.s. so sídlom Nám. SNP 217/2, Dobrá niva, 962 61, IČO: 00 209 716 ako postupca postúpilo na spoločnosť OOS spol. s r.o., so sídlom Tulipánová 17, Malá Ida, IČO: 36 174 262 ako postupníka pohľadávku, pričom z čl. 2 tejto zmluvy vyplýva, že zmluvné strany sa dohodli, že postupca postupuje na postupníka pohľadávku spolu s jej príslušenstvom a súvisiacimi právami.

42.1 Z čl. 1.1 vyplýva, že postupca je vlastníkom pohľadávky spolu s príslušenstvom, ktorá vznikla z titulu nároku na úhradu majetkovej ujmy postupcu za obdobie od 01. 05. 2004 do 27. 08. 2006 z dôvodu obmedzenia hospodárenia na postupcom užívaných pozemkoch v ochranných pásmach vodárenských zdrojov v zmysle Zákona č. 184/2002 Z.z. o vodách v znení neskorších predpisov a za obmedzenie užívania postupcom užívaných pozemkov v ochranných pásmach vodárenských zdrojov v zmysle Zákona č. 364/2004 Z.z. o vodách v znení neskorších predpisov a v zmysle Zákona č. 543/2002 o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov, a to na základe rozhodnutia Okresného národného výboru vo Zvolene č. OPLVH-vod.2441/406/88-452 zo dňa 15. 10. 1988 a ostatných súvisiacich rozhodnutí, ako aj všeobecne záväzných právnych predpisov. V zmysle čl. 3 odplata za postúpenie pohľadávky bola dohodnutá vo výške 20 % z hodnoty reálne vynaložených finančných prostriedkov, ktoré budú uhradené na účet postupníka (č.l. 64 súdneho spisu).

43. Zo Zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 28. 09. 2009 vyplýva, že spoločnosť OOS spol. s r.o., so sídlom Tulipánová 17, Malá Ida, IČO: 36 174 262 ako postupca a spoločnosť BLUECUBE s.r.o., so sídlom Karadžičova 10, Bratislava, IČO: 44 079 583, ako postupník, uzavreli zmluvu o postúpení

pohľadávky, a v zmysle čl. 1.1 pohľadávka vznikla z titulu nároku na úhradu majetkovej ujmy postupcu za obdobie od 01. 05. 2004 do 27. 08. 2006 z dôvodu obmedzenia hospodárenia na postupcom užívaných pozemkoch v ochranných pásmach vodárenských zdrojov v zmysle zákona č. 184/2002 Z.z. o vodách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a za obmedzenie užívania postupcom užívaných pozemkov v ochranných pásmach vodárenských zdrojov v zmysle Zákona č. 364/2004 Z.z. o vodách v znení neskorších predpisov a v zmysle Zákona č. 543/2002 o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov, a to na základe rozhodnutia Okresného národného výboru vo Zvolene č. OPLVH-vod.2441/406/88-452 zo dňa 15. 10. 1988 a ostatných súvisiacich rozhodnutí, ako aj všeobecne záväzných právnych predpisov. V zmysle čl. 3 odplata za postúpenie bola dohodnutá vo výške 20 % z hodnoty reálne vynaložených finančných prostriedkov, ktoré budú uhradené na účet postupníka (č.l. 67 súdneho spisu).

44. Zo Zmluvy o postúpení pohľadávky zo dňa 28. 05. 2010 vyplýva, že zmluvu uzavrelo PD Dobrá Niva, a.s., so sídlom Námestie SNP 217/2, Dobrá Niva, IČO: 36 661 562 ako postupca a BLUECUBE s.r.o., so sídlom Karadžičova 10, Bratislava, IČO: 44 079 583 ako postupník, pričom z čl. 1.1 vyplýva, že postupca je vlastníkom pohľadávky vo výške 1 900 000 Eur spolu s príslušenstvom voči dlžníkom Stredoslovenská vodárenská spoločnosť, a.s., so sídlom Partizánska cesta, Banská Bystrica, IČO: 36 056 006 a Stredoslovenská vodárenská prevádzková spoločnosť, a.s., so sídlom Partizánska cesta 5, Banská Bystrica, IČO: 36 644 030 (ďalej spolu ako dlžníci), ktorá vznikla z titulu nároku na úhradu majetkovej ujmy a škody postupcu za obdobie od 01. 09. 2006 do 12. 05. 2010 z dôvodu obmedzenia hospodárenia na všetkých postupcom užívaných pozemkoch v ochranných pásmach vodárenských zdrojov v zmysle Zákona č. 184/2002 Z.z. o vodách v znení neskorších predpisov a za obmedzenie užívania všetkých postupcom užívaných pozemkov v ochranných pásmach vodárenských zdrojov v zmysle Zákona č. 364/2004 Z.z. o vodách v znení neskorších predpisov a v zmysle Zákona č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov, a to na základe rozhodnutia Okresného národného výboru vo Zvolene č.: OPLVH-vod.2441/406/88-452 zo dňa 15. 10. 1988 a ostatných súvisiacich rozhodnutí, ako aj všeobecne záväzných právnych predpisov (ďalej ako pohľadávka). Postupca v zmysle čl. 2 predmetnej zmluvy postúpil na postupníka pohľadávku spolu s jej príslušenstvom a súvisiacimi právami. V zmysle čl. 3 odplata bola dohodnutá vo výške 50 % z hodnoty reálne vymožení finančných prostriedkov, ktoré budú uhradené na účet postupníka (č.l. 70 súdneho spisu).

45. Zo Zmluvy o postúpení pohľadávky zo dňa 28. 05. 2010 vyplýva, že zmluvu uzavrela spoločnosť Agro Poniky s.r.o., so sídlom Družstevná 376, Poniky, IČO: 36 618 802 ako postupca a BLUECUBE s.r.o. so sídlom Karadžičova 10, Bratislava, IČO: 44 079 583 ako postupník a z predmetu zmluvy o postúpení pohľadávky v zmysle čl. 1.1 vyplýva, že postupca je vlastníkom pohľadávky vo výške 190 000 Eur spolu s príslušenstvom voči dlžníkom Stredoslovenská vodárenská spoločnosť, a.s., so sídlom Partizánska cesta, Banská Bystrica, IČO: 36 056 006 a Stredoslovenská vodárenská prevádzková spoločnosť, a.s., so sídlom Partizánska cesta 5, Banská Bystrica, IČO: 36 644 030 (ďalej spolu ako dlžníci), ktorá vznikla z titulu nároku na úhradu majetkovej ujmy a škody postupcu za obdobie od 01. 05. 2004 do 12. 05. 2010 z dôvodu obmedzenia hospodárenia na všetkých postupcom užívaných pozemkoch v ochranných pásmach vodárenských zdrojov v zmysle zákona č. 184/2002 Z.z. o vodách v znení neskorších predpisov a za obmedzenie užívania všetkých postupcom užívaných pozemkov v ochranných pásmach vodárenských zdrojov v zmysle Zákona č. 364/2004 Z.z. o vodách v znení neskorších predpisov a v zmysle Zákona č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov, a to na základe rozhodnutia Obvodného úradu životného prostredia Banská Bystrica č.: ŽP 6060.2/190/95-dš zo dňa 08. 03. 1996 a ostatných súvisiacich rozhodnutiach, ako aj všeobecne záväzných právnych predpisov (ďalej ako pohľadávka). V zmysle čl. 1.2 predmetnej zmluvy, pohľadávka za obdobie od 01. 05. 2004 do 29. 10. 2009 je predmetom súdneho konania iniciovaného postupcom na základe žaloby zo dňa 29. 10. 2009 podanej na Okresnom súde Banská Bystrica, sp. zn. 9C/189/2009 proti dlžníkom ako žalovaným. V zmysle čl. 2, postupca na postupníka postúpil pohľadávku spolu s jej príslušenstvom. V zmysle čl. 3 uzavretej zmluvy sa postupník s postupcom dohodli na odplate vo výške 30 % z hodnoty reálne vymožení finančných prostriedkov, ktoré budú uhradené na účet postupníka.

46. Tunajší súd v konaní nemal sporné, že žalobca sa domáha náhrady majetkovej ujmy z dôvodu obmedzenia hospodárenia na pozemkoch v zmysle Zákona o vodách. Nárok na zaplatenie náhrady majetkovej ujmy podľa tvrdenia žalobcu, mal nadobudnúť na základe uzavretých zmlúv o postúpení pohľadávok. V konaní mal súd spornú platnosť jednotlivých zmlúv o postúpení pohľadávok a z toho vyplývajúcu aj aktívnu legitímáciu žalobcu, ako aj premlčanie nároku a výšku nároku.

47. Tunajší súd sa preto v danom prípade zaoberal aktívnou legitímáciou žalobcu, ktorý mal pohľadávku voči žalovaným 1/, 2/ nadobudnúť na základe uzavretých zmlúv o postúpení pohľadávok.

48. Postúpenie pohľadávok upravuje Občiansky zákonník v ustanovení § 524 až § 530 O.z.

49. Podľa § 524 ods. 1 O.z., veriteľ môže svoju pohľadávku aj bez súhlasu dlžníka postúpiť písomnou zmluvou inému.

50. Podľa § 524 ods. 2 O.z., s postúpenou pohľadávkou prechádza aj jej príslušenstvo a všetky práva s ňou spojených.

51. Ustanovenia § 524 a nasl. O.z., okrem písomnej formy zmluvy o postúpení pohľadávky neobsahujú žiadne osobitné obsahové náležitosti zmluvy. Všeobecne však platí, že zmluva musí byť určitá, čo v prípade zmluvy o postúpení pohľadávky znamená, že z nej musí byť zrejmé, kto je v postavení postupcu, postupníka, dlžníka, musí byť nad všetky pochybnosti zrejmá samotná pohľadávka, ktorá je postupovaná a to tak, aby bola identifikovateľná a nezameniteľná s inou pohľadávkou, t.j. aby zmluva o postúpení obsahovala opis pohľadávky, čo do jej výšky a skutočnosti, na ktorých sa pohľadávka zakladá a aby medzi zmluvnými stranami nevznikali pochybnosti o tom, aká pohľadávka, ako a kedy bola postúpená. Dlžník musí byť v zmluve o postúpení pohľadávky označený.

51.1 Predmetom zmluvy o postúpení môže byť pohľadávka akékoľvek druhu, teda aj iná ako peňažná, podmienkou však je, že ide o určitú a existujúcu pohľadávku proti konkrétnemu dlžníkovi.

52. Podľa § 60 C.s.p., stranami sú žalobca a žalovaný.

53. Žalobca je strana, ktorá žalobu podáva a žalovaný je strana, proti ktorej žaloba smeruje. Žalovanými v konkrétnom spore sú subjekty, ktoré žalobca za žalovaných označil. Pri stranách je potrebné rozlišovať tzv. vecnú legitímáciu. Vecnú legitímáciu vymedzuje právo hmotné a kto je stranou sporu, právo procesné. Vecnou legitímáciou rozumieme stav vyplývajúci z hmotného práva, podľa ktorého strana je subjektom práva alebo povinnosti, ktorá je predmetom konania. Nedostatok vecnej legitímácie znamená, že niekto, kto o sebe tvrdí, že je nositeľom hmotného oprávnenia alebo o ktorom žalobca tvrdí, že je nositeľom hmotno-právnej povinnosti nie je nositeľom hmotného oprávnenia alebo povinnosti, o ktoré ide v konaní. Ide o otázku vecnej - aktívnej alebo pasívnej legitímácie. Ak niekto v konaní nie je aktívne alebo pasívne legitimovaný, nie je možné voči nemu rozhodnúť inak než tak že sa žaloba ako návrh na začatie konania zamietne.

54. Tun. súd po nadobudnutí právoplatnosti medzitémneho rozsudku riešil aktívnu legitímáciu žalobcu a dospel k záveru, že vo vzťahu k Družstvu 1 a Družstvu 3, nie je daná jeho aktívna legitímácia, nakoľko žalobca nemohol nadobudnúť pohľadávku od nájomcov pozemkov, ale len od vlastníkov, resp. spoluvlastníkov pozemkov, pričom Družstvo 1, ani Družstvo 3 neboli vlastníkami, resp. spoluvlastníkmi pozemkov nachádzajúcich sa v ochrannom pásme vodárenského zdroja.

54.1 Aktívna legitímácia žalobcu prichádza do úvahy len vo vzťahu k Družstvu 2 a to PD Dobrá Niva, a.s., so sídlom Námestie SNP 217/2, Dobrá Niva, IČO: 36 661562, ktoré je od 06. 11. 2008 spoluvlastníkom parcely registra "E" parc.č. 887/1 o výmere 5916 m² - orná pôda, zapísanej na LV č. XXXX, k.ú. J. B. v podiele 1/2, parcely registra "E" parc.č. 3289 o výmere 8046 m² - TTP, zapísanej na LV č. XXXX, k.ú. J. B. v podiele 1/4 od 06. 11. 2008 a parciel registra "E" parc.č. 3899 o výmere 2 344 m² - TTP, parc.č. 3906 o výmere 1581 m² - orná pôda, zapísaných na LV č. XXXX, k.ú. J. B. v podiele 1/8 od 06. 11. 2008.

55. Najvyšší súd v rozsudku z 09. 12. 2009, sp.zn. 31Cdo 1328/2007, zverejnenom v Zbierke súdnych rozhodnutí a stanovísk pod č. R 61/2010 formuloval a odôvodnil právny názor, podľa ktorého k zmene v osobe veriteľa môže dôjsť len na základe platnej zmluvy o postúpení pohľadávky, kedy nový veriteľ (postupník) nadobúda nielen postupovanú pohľadávku, ale spolu s ňou tiež aktívnu vecnú legitímáciu k jej uplatneniu a úplnému výkonu.

56. Tun. súd v danom prípade zmluvu o postúpení pohľadávky zo dňa 28. 09. 2009 uzavretú medzi žalobcom a spoločnosťou OOS spol.s.r.o., týkajúcu sa Družstva 1, nepovažuje za platne uzavretú,

pretože neobsahuje označenie dlžníka, neobsahuje zoznam pozemkov s označením parcelného čísla podľa registra "C" alebo registra „E“, výmeru, druh pozemkov, LV alebo PZKV, okres, obec, katastrálne územie, výšku pohľadávky a je tak neurčitá.

56.1 Tun. súd nepovažuje za platne uzavretú ani zmluvu o postúpení pohľadávky zo dňa 28. 05. 2010 uzavretú medzi žalobcom a PD Dobrá Niva, a.s. týkajúcu sa Družstva 2 z dôvodu, že neobsahuje zoznam pozemkov s označením parcelného čísla podľa registra "C" alebo registra „E“, výmeru, či sa jedná o celé parcely, alebo len ich časti, druh pozemkov, LV alebo PZKV, okres, obec, katastrálne územie. Navyše v danom prípade PD Dobrá Niva, a.s. je len spoluvlastníkom pozemkov a v konaní žalobca nepreukázal, či si právni predchodcovia žalobcu a ostatní spoluvlastníci neuplatnili náhradu majetkovej ujmy a či nejde o duplicitné uplatňovanie nároku. Zmluva je tak taktiež neurčitá.

56.2 Zmluvu o postúpení pohľadávky zo dňa 28. 05. 2010 uzavretú medzi žalobcom a spoločnosťou Agro Poniky s.r.o. týkajúcu sa družstva 3, tun. súd taktiež nepovažuje za platné uzavretú z dôvodu, že zmluva neobsahuje zoznam pozemkov s označením parcelného čísla podľa registra „C“ alebo „E“, výmeru, druh pozemkov, LV alebo PZKV, okres, obec katastrálne územie.

57. V konaní žalobca taktiež nepreukázal, či žalovaným 1/, 2/ bolo doručované oznámenie o postúpení pohľadávok v zmysle § 526 ods. 1 O.z.

58. V danom prípade tun. súd dospel k záveru, že nie je daná aktívna legitimácia žalobcu vo vzťahu k Družstvu 1 a Družstvu 3, z dôvodu, že v rozhodnom období neboli vlastníkami ani spoluvlastníkmi pozemkov patriacich do ochranného pásma vodárenského zdroja a taktiež z dôvodu neplatnosti uzavretých zmlúv o postúpení pohľadávky pre ich neurčitosť. Žalobca po nadobudnutí právoplatnosti medzitýmneho rozsudku aj napriek výpovedí na pojednávaní dňa 03. 06. 2021, v ktorej uviedol, že si uplatňuje majetkovú ujmu vo vzťahu k Družstvu 2 za obdobie od 06. 11. 2008 do 12. 05. 2010, žalobu nezobral čiastočne späť vo vzťahu k Družstvu 1 a Družstvu 3 a vo vzťahu k Družstvu 2 za obdobie od 01. 09. 2006 do 06. 11. 2008 a preto súd v týchto častiach žalobu zamietol

59. Súd v danom prípade dospel z záveru, že nie je daná aktívna legitimácia žalobcu ani vo vzťahu k Družstvu 2 a to z dôvodu neplatnosti zmluvy o postúpení pohľadávky zo dňa 28. 05. 2010, pre jej neurčitosť a nezrozumiteľnosť, taktiež žalobca v konaní nepreukázal, že k vzniku nejakej majetkovej ujmy vôbec došlo a na ktorých pozemkoch a neunesol ani dôkazné bremeno ohľadom výšky prípadnej ujmy. Z týchto dôvodov súd návrh žalobcu taktiež vo vzťahu k Družstvu 2 zamietol.

60. V konaní bola zo strany žalovaného 2 vznesená námietka premlčania a to vo vzťahu k Družstvu 1 za obdobie od 01. 05. 2004 do 27. 08. 2006, vo vzťahu k Družstvu 2 od 01. 09. 2006 do 26. 05. 2009 a čiastočné premlčanie nároku vo vzťahu k Družstvu 3 za obdobie od 01. 09. 2004 do 26. 05. 2009 z dôvodu uplynutia 2-ročnej subjektívnej premlčacej lehoty v zmysle § 106 O.z. Tun. súd v súvislosti so vznesenou námietkou premlčania uvádza, že pre premlčanie nároku na náhradu majetkovej ujmy platí všeobecná trojročná premlčacia doba podľa § 101 O.z. a nie podľa § 106 O.z. Uplatnenie premlčania a plynutie osobitne upravenej dĺžky premlčacej doby podľa § 106 O.z. neprichádza do úvahy, pretože úhrada majetkovej ujmy nie je typickým prípadom náhrady škody podľa občianskoprávných predpisov, kde sa vyžaduje protiprávny úkon škodcu a zavinenie. Na strane žalovaných ako subjektu, ktorý je povinný na úhradu majetkovej ujmy v postavení prevádzkovateľa vodárenského zdroja, chýba protiprávny úkon a zavinenie. Vzhľadom k tomu, že v konaní nebola preukázaná aktívna legitimácia žalobcu, tun. súd považuje za bezpredmetné bližšie sa zaoberať námietkou premlčania. Taktiež súd považuje za bezpredmetné bližšie skúmanie majetkovej ujmy a preto súd nevyhovel ani návrhu žalobcu na doplnenie dokazovania - ustanovenie znalca na určenie výšky majetkovej ujmy. Sama skutočnosť, že žalobca nie je vecne aktívne legitimovaný, má za následok zamietnutie žaloby.

61. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol v zmysle § 255 ods. 1 C.s.p. a to podľa pomeru úspechu vo veci. Žalovaní 1/, 2/ boli v konaní v celom rozsahu úspešní a preto im súd priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 % proti žalobcovi, ktorý v konaní úspešný nebol.

62. O výške náhrady trov konania rozhodne súd v zmysle § 262 ods. 2 C.s.p. po právoplatnosti tohto rozhodnutia samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom Okresného súdu Banská Bystrica na Krajský súd v Banskej Bystrici, písomne vo vyhotovení dvojmô.

V odvolaní musí byť uvedené, ktorému súdu je určené, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, kto ho robí - odvolateľ, ktorej veci sa týka, v akom rozsahu odvolateľ napáda rozhodnutie, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody), čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh), odvolanie musí byť podpísané (§ 363 v spojení s § 127 C. s. p.). Odvolanie treba predložiť v dvoch rovnopisoch, inak súd zhotoví kópie na trovy odvolateľa.

Odvolanie možno odôvodniť (odvolacie dôvody) len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 C. s. p.).

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej (§ 365 ods. 2 C. s. p.).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, môže oprávnený podať návrh na vykonanie exekúcie podľa Zák. č. 233/95 Z.z. a noviel - Exekučný poriadok.